



PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

27 martie 2017

Nr. 01/1-06-35

Stimate Domnule Președinte al Parlamentului,

La 2 martie 2017, Parlamentul a adoptat Legea nr. 10 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, remisă, ulterior, Președintelui Republicii Moldova spre promulgare.

Obiectul de reglementare al legii respective îl constituie actualizarea cadrului legislativ în domeniul administrației publice locale prin ajustarea unor norme din câteva legi relevante (Legea nr. 64/1990 cu privire la Guvern, Legea nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, Legea nr. 436/2003 privind Statutul-cadru al satului (comunei), orașului (municipiului), Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală) la schimbările legislative survenite în timp.

În urma examinării Legii parvenite spre promulgare, comunicăm următoarele.

Prin art. II și art. III ale legii se operează o completare a art. 4 din Legea nr. 764/2001, respectiv, a anexei la Legea nr. 436/2003, cu o clauză potrivit căreia statutul municipiului Bălți se reglementează prin lege organică. Însă, potrivit art. 110 alin. (3) al Constituției, doar statutul capitalei Republicii Moldova, orașul Chișinău, se reglementează prin lege organică. În ceea ce privește statutul municipiului Bălți, în Legea Fundamentală nu se găsește vreo referință. În același context, potrivit art. 110-111 ale Constituției, unității teritorial-autonome Găgăuzia și localităților din stînga Nistrului li se atribuie statut special prin legi organice. Celelalte localități din țară se bucură de statut egal, în viziunea legiuitorului constituant.

Prin art. IV pct. 3 al legii remise spre promulgare, alin. (1) al art. 26 din Legea nr. 436/2006 se expune într-o nouă redacție, potrivit căreia „primarul este autoritatea executivă a consiliului local”. Acest lucru contravine definiției date noțiunii de primar la art. 1 al aceleiași legi, potrivit căreia primarul este *autoritate reprezentativă a populației* unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local. De altminteri, potrivit art. 112 al Constituției, autorități ale administrației publice prin care se exercită autonomia locală sînt, deopotrivă, consiliile locale și primarii. Acestea activează ca autorități administrative autonome. Cu alte cuvinte, prin expunerea normei de la art. 26 alin. (1) al Legii nr. 436/2006 într-o nouă redacție, a fost știrbit caracterul *reprezentativ* și *autonom* al primarului ca autoritate publică locală.

Prin art. IV pct. 8 al legii, se operează modificări la art. 51 al Legii nr. 436/2006. În speță, la alin. (2) al acestui articol, lit. d) se expune într-o nouă redacție. Norma dată vizează una dintre atribuțiile funcționale ale aparatului președintelui de raion.

Domnului Andrian CANDU,
Președintele Parlamentului

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI	
REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	572
"27"	03 2017
Ora	

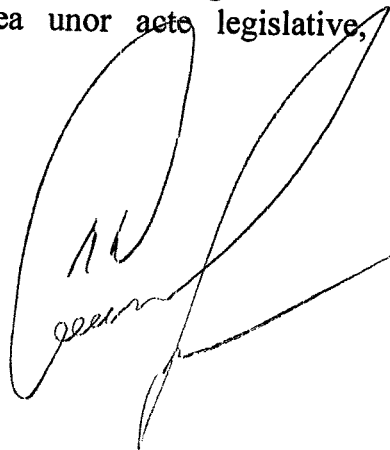
În context, norma expusă în redacție nouă operează cu noțiunea de „întreprinderi raionale”. Este de remarcat însă că, potrivit art. 179 Cod civil, în coroborare cu art. 13 al Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, sînt prevăzute două forme organizatorico-juridice pentru activitatea de antreprenoriat înființată de către autoritățile publice – *întreprindere de stat* și *întreprindere municipală*. Întreprinderea municipală, conform normei citate, se fondează de către autoritatea administrației publice locale, care poate fi, după caz, consiliu local (sătesc, orășenesc, municipal) ori consiliu raional.

Prin art. IV pct. 11 al Legii nr. 10, art. 54 din Legea nr. 436/2006 a fost completat cu un nou alineat. Este de remarcat că, anterior, prin Legea nr. 161/2016, Parlamentul a mai operat un șir de modificări și completări la Legea nr. 436/2006 și alte legi conexe, în contextul instituirii Registrului de stat al actelor administrației publice locale și a modului de evidență a acestora. În speță, subliniem că, art. 54 al Legii nr. 436/2006 a fost completat cu un alineat aproape identic ca text cu alineatul introdus prin legea remisă spre promulgare. Totuși, cele două texte diferă printr-o sintagmă: *prin afișarea în locuri publice și plasarea pe pagina web oficială a autorității publice locale*, care este prezentă în textul adoptat anterior (în redacția Legii nr. 161/2016) și lipsește în textul adoptat ulterior (în redacția Legii nr. 10). Ținem să subliniem, totodată, că Legea nr. 161/2016 a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 369-378 din 28 octombrie 2016, urmînd ca dispozițiile ei să intre în vigoare la date ulterioare, etapizat. Astfel, norma, la care ne referim, urmează să intre în vigoare la 28 octombrie 2018.

Formula pe care o utilizează legiuitorul este: „Articolul 54 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins”, ceea ce ne face să deducem că s-a comis o eroare. Or, dacă intenția legiuitorului ar fi fost să modifice norma, expunînd-o într-o altă redacție, acesta ar fi trebuit să utilizeze următoarea formulă: „La articolul 54 alineatul (1¹) se modifică și va avea următorul cuprins”.

De altfel, Legea nr. 10 remisă spre promulgare nu conține dispoziții speciale privind data la care va intra în vigoare, ceea ce înseamnă că aceasta urmează să intre în vigoare, integral, la data publicării. Pe de altă parte, cum arătam supra, același alineat (1¹), în redacția Legii nr. 161, urmează a intra în vigoare la 18 octombrie 2018, doar că textul va avea o sintagmă în plus. O altă divergență va apărea odată cu publicarea Legii nr. 10, în cazul în care aceasta ar fi fost promulgată. După publicarea ei, se va ridica problema – care dintre cele două texte constituie alineatul (1¹) al articolului 54 din Legea nr. 436?! În vederea soluționării acestei probleme, Parlamentul urmează a clarifica situația printr-o procedură legislativă.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 93 alin. (2) din Constituție, remitem Parlamentului, spre reexaminare, Legea nr. 10 din 2 martie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vederea înlăturării carențelor relevate supra.



Igor DODON



PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Articolul 19 din Legea nr. 64/1990 cu privire la Guvern (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 131–133, art. 1018), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

punctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) colaborează cu autoritățile administrației publice locale în scopul realizării în comun, conform competențelor atribuite de lege, a unor sarcini de importanță națională;”

punctul 3) se abrogă;

punctul 4) va avea următorul cuprins:

„4) contestă, în condițiile legii, actele autorităților administrației publice locale dacă ele contravin legislației.”

Art. II. – La articolul 4 din Legea nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 16, art. 53), cu modificările și completările ulterioare, alineatul (2) se completează în final cu textul „, cu excepția statutului municipiului Chișinău și statutului municipiului Bălți, care se reglementează prin legi organice”.

Art. III. – Anexa la Legea nr. 436/2003 privind Statutul-cadru al satului (comunei), orașului (municipiului) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 244–247, art. 972), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

la punctul 1, textul „art. 18 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 123-XV din 18 martie 2003” se substituie cu textul „art. 14 alin. (2) lit. m) din Legea nr. 436/2006”;

punctul 2 se completează în final cu textul „ , cu excepția statutului municipiului Chișinău și statutului municipiului Bălți, care se reglementează prin legi organice”.

Art. IV. – Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 32–35, art. 116), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 14 alineatul (2) litera m), după cuvântul „(municipiului)” se introduce textul „ , cu excepția statutului municipiului Chișinău și statutului municipiului Bălți, care se reglementează prin legi organice,”.

2. La articolul 25 alineatul (1) litera b), cuvintele „sub jumătate” se substituie cu textul „cu mai mult de 1/3”.

3. La articolul 26, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Primarul este autoritatea executivă a consiliului local. El participă la ședințele consiliului local și are dreptul să se pronunțe asupra tuturor proiectelor și problemelor supuse dezbaterilor, fără drept de vot.”

4. La articolul 29 alineatul (1), litera e) va avea următorul cuprins:

„e) asigură elaborarea proiectului de buget al unității administrativ-teritoriale respective, întocmirea rapoartelor periodice și anuale privind executarea bugetului și le prezintă spre aprobare consiliului local;”.

5. Articolul 40 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Personalul primăriei are statut de funcționar public și cade sub incidența Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, cu excepția persoanelor care ocupă funcția de viceprimar, aflate sub incidența Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local, a altui personal angajat în baza contractului individual de muncă potrivit prevederilor Codului muncii.”

6. La articolul 41 alineatul (1), după cuvântul „reprezentativă” se introduc cuvintele „și deliberativă”.

7. La articolul 48 alineatul (1) litera b), cuvintele „sub jumătate” se substituie cu textul „cu mai mult de 1/3”.

8. Articolul 51:

la alineatul (2):

în partea introductivă, cuvintele „ , ca structură funcțională,” se exclude;

literele d) și e) vor avea următorul cuprins:

„d) prezintă președintelui raionului informații privind organizarea și funcționarea subdiviziunilor, serviciilor publice și a întreprinderilor raionale constituite în teritoriu și aflate în subordinea autorităților administrației publice locale respective;

e) supraveghează executarea de către instituțiile subordonate a deciziilor consiliului raional și a dispozițiilor emise de către președintele raionului;”

literele f), g) și h) se abrogă;

articolul se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Personalul aparatului președintelui raionului și subdiviziunilor consiliului raional are statut de funcționar public și cade sub incidența Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, cu excepția persoanelor care ocupă funcția de vicepreședinte al raionului, aflate sub incidența Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local, a altui personal angajat în baza contractului individual de muncă potrivit prevederilor Codului muncii.”

9. La articolul 52:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Președintele raionului exercită conducerea operativă a serviciilor publice descentralizate în teritoriul administrat.”

la alineatul (3), textul „este coordonator al serviciilor publice descentralizate din cadrul raionului și” se exclude;

alineatul (4) se completează în final cu textul „și Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică”.

10. Articolul 53 alineatul (1):

în partea introductivă, cuvintele „autorității publice raionale” se substituie cu cuvintele „autorității administrației publice de nivelul al doilea”;

la litera b), cuvintele „, în limitele competenței sale,” se exclud;

litera h) va avea următorul cuprins:

„h) asigură elaborarea proiectului de buget al unității administrativ-teritoriale respective, întocmirea rapoartelor periodice și anuale privind executarea bugetului și le prezintă spre aprobare consiliului raional;”

la litera k), cuvântul „coordonează” se substituie cu cuvintele „conduce, coordonează”, iar după cuvântul „publice” se introduce cuvântul „descentralizate”;

la litera m), după cuvântul „contribuie” se introduce textul „, în calitate de președinte al comisiei pentru situații excepționale.”.

11. Articolul 54 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Proiectele de dispoziții ale președintelui de raion privind problemele de interes local care pot avea impact economic, de mediu, social (asupra modului de viață și drepturilor omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra colectivităților locale, serviciilor publice) se consultă public, în conformitate cu legea, cu respectarea procedurilor stabilite de către fiecare autoritate reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea.”

12. La articolul 55 alineatul (3), textul „precum și de prevederile Legii privind statutul municipiului Chișinău” se substituie cu textul „de Legea privind statutul municipiului Chișinău, precum și de propriile regulamente de organizare și funcționare”.

13. La articolul 56 alineatul (6), textul „art. 14 și 26” se substituie cu textul „art. 26 și 31”.

14. La articolul 57 alineatul (2), textul „precum și de Legea privind statutul municipiului Chișinău” se substituie cu textul „de Legea privind statutul municipiului Chișinău, precum și de propriul regulament de organizare și funcționare”.

15. La articolul 73, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Serviciile publice locale, municipale și raionale se instituie, respectiv, de către consiliul local, municipal și raional la propunerea primarului, primarului general și a președintelui de raion în domeniile proprii de activitate ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și al doilea, în limitele mijloacelor financiare disponibile.”

16. La articolul 84 alineatul (1), după textul „președintele și vicepreședinții adunării populare a unității teritoriale autonome cu statut juridic special,” se introduce textul „președinții comisiilor permanente ale adunării populare a unității teritoriale autonome cu statut juridic special,”.



PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ANDRIAN CANDU

Chișinău, 2 martie 2017.

Nr. 10.



ПАРЛАМЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

З А К О Н

о внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. I. – В статью 19 Закона о Правительстве № 64/1990 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2002 г., № 131–133, ст. 1018), с последующими изменениями и дополнениями, внести следующие изменения:

пункт 2) изложить в следующей редакции:

«2) сотрудничает с органами местного публичного управления в целях совместного решения задач национального значения согласно установленным законом полномочиям;»;

пункт 3) признать утратившим силу;

пункт 4) изложить в следующей редакции:

«4) опротестовывает в установленном законом порядке акты органов местного публичного управления, если они противоречат законодательству.».

Ст. II. – Часть (2) статьи 4 Закона об административно-территориальном устройстве Республики Молдова № 764/2001 (Официальный монитор Республики Молдова, 2002 г., № 16, ст. 53), с последующими изменениями и дополнениями, изложить в следующей редакции:

«(2) Статут села (коммуны), секторов, города (муниципия) разрабатывается на основе типового статута, утвержденного Парламентом, и утверждается местным советом, за исключением статута муниципия Кишинэу и

статута муниципия Бэлць, которые регламентируются органическими законами.».

Ст. III. – В приложение к Закону о Типовом статуте села (коммуны), города (муниципия) № 436/2003 (Официальный монитор Республики Молдова, 2003 г., № 244–247, ст. 972), с последующими изменениями, внести следующие изменение и дополнение:

в пункте 1 слова «с пунктом d) части (2) статьи 18 Закона о местном публичном управлении № 123-XV от 18 марта 2003 года» заменить словами «с пунктом m) части (2) статьи 14 Закона о местном публичном управлении № 436/2006»;

пункт 2 дополнить словами «, за исключением статута муниципия Кишинэу и статута муниципия Бэлць, которые регламентируются органическими законами.».

Ст. IV. – В Закон о местном публичном управлении № 436/2006 (Официальный монитор Республики Молдова, 2007 г., № 32–35, ст. 116), с последующими изменениями и дополнениями, внести следующие изменения и дополнения:

1. Пункт m) части (2) статьи 14 после слова «(муниципия)» дополнить словами «, за исключением статута муниципия Кишинэу и статута муниципия Бэлць, которые регламентируются органическими законами.».

2. В пункте b) части (1) статьи 25 слова «на половину» заменить словами «на треть».

3. Часть (1) статьи 26 изложить в следующей редакции:

«(1) Примар является исполнительной властью местного совета. Он участвует в заседаниях местного совета и имеет право высказывать свое мнение по всем обсуждаемым проектам и вопросам без права голоса.».

4. Пункт e) части (1) статьи 29 изложить в следующей редакции:

«e) обеспечивает разработку проекта бюджета соответствующей административно-территориальной единицы, составление периодических и годовых отчетов об исполнении бюджета и представляет их местному совету на утверждение;».

5. Статью 40 дополнить частью (4) следующего содержания:

«(4) Работники администрации имеют статус государственного служащего и подпадают под действие Закона о государственной должности и статусе государственного служащего № 158/2008, за исключением лиц, занимающих должность заместителя примара и подпадающих под действие Закона о статусе лиц, исполняющих ответственные государственные должности, № 199/2010 и Закона о статусе местного выборного лица № 768/2000, других работников, принятых на работу на основании индивидуального трудового договора в соответствии с положениями Трудового кодекса.».

6. Часть (1) статьи 41 после слова «представительной» дополнить словами «и правомочной».

7. В пункте b) части (1) статьи 48 слова «на половину» заменить словами «на треть».

8. В статье 51:

в части (2):

во вводной части слова «как функциональная структура» исключить;

пункты d) и e) изложить в следующей редакции:

«d) представляет председателю района информацию об организации и функционировании подразделений, общественных служб и районных предприятий, созданных на территории и находящихся в подчинении соответствующих органов местного публичного управления;

e) осуществляет надзор за выполнением подведомственными учреждениями решений районного совета и распоряжений, изданных председателем района;»;

пункты f), g) и h) признать утратившими силу;

дополнить статью частью (4¹) следующего содержания:

«(4¹) Работники аппарата председателя района и подразделений районного совета имеют статус государственного служащего и подпадают под действие Закона о государственной должности и статусе государственного служащего № 158/2008, за исключением лиц, занимающих должность заместителя председателя района и подпадающих под действие Закона о статусе лиц, исполняющих ответственные государственные должности, № 199/2010 и Закона о статусе местного выборного лица № 768/2000, других работников,

принятых на работу на основании индивидуального трудового договора в соответствии с положениями Трудового кодекса.».

9. В статье 52:

часть (1) изложить в следующей редакции:

«(1) Председатель района осуществляет на подведомственной территории оперативное руководство децентрализованными общественными службами.»;

в части (3) слова «координирует деятельность децентрализованных общественных служб в пределах района и» исключить;

часть (4) дополнить словами «и Закона о статусе лиц, исполняющих ответственные государственные должности.».

10. В части (1) статьи 53:

во вводной части слова «за районным органом публичной власти,» заменить словами «за органом публичного управления второго уровня,»;

в пункте b) слова «в пределах своей компетенции» исключить;

пункт h) изложить в следующей редакции:

«h) обеспечивает разработку проекта бюджета соответствующей административно-территориальной единицы, составление периодических и годовых отчетов об исполнении бюджета и представляет их районному совету на утверждение;»;

в пункте k) слова «координирует и контролирует деятельность общественных служб районного совета;» заменить словами «руководит, координирует и контролирует деятельность децентрализованных общественных служб районного совета;»;

в пункте m) слово «содействует» заменить словами «в качестве председателя комиссии по чрезвычайным ситуациям содействует».

11. Статью 54 дополнить частью (1¹) следующего содержания:

«(1¹) По проектам распоряжений председателя района по вопросам местного значения, которые могут иметь экономические, природоохранные и

социальные последствия (для образа жизни и прав человека, для культуры, здоровья и социальной защиты, для местных сообществ и общественных услуг), проводятся в соответствии с законом публичные консультации с соблюдением процедур, установленных каждым органом представительной и правомочной власти населения административно-территориальной единицы второго уровня.».

12. В части (3) статьи 55 слова «а также положениями Закона о статуте муниципия Кишинэу.» заменить словами «Законом о статуте муниципия Кишинэу, а также собственными положениями об организации и функционировании.».

13. В части (6) статьи 56 слова «статей 14 и 26.» заменить словами «статей 26 и 31.».

14. Часть (2) статьи 57 дополнить словами «, а также собственным положением об организации и функционировании.».

15. Часть (1) статьи 73 изложить в следующей редакции:

«(1) Местные, муниципальные и районные общественные службы создаются соответственно местным, муниципальным и районным советами по предложению примара, генерального примара и председателя района в сферах деятельности административно-территориальных единиц первого и второго уровней в пределах имеющихся финансовых средств.».

16. Часть (1) статьи 84 после слов «председатель народного собрания автономного территориального образования с особым правовым статусом и его заместители,» дополнить словами «председатели постоянных комиссий народного собрания автономного территориального образования с особым правовым статусом,».



ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА
АНДРИАН КАНДУ

Кишинэу, 2 марта 2017 г.
№ 10.